



Energiklagenemnda

Energiklagenemndas avgjørelse 14. mars 2025

Sak: 2024/1526

Klager: A

Fullmektig: B

Klagemotpart: Elvia AS

Saken gjelder: Uenighet om beregning av nettleie for profilavregnet målepunkt

Reguleringsmyndigheten for energi (RME) fattet den 24. juni 2024 vedtak i uenighetssak mellom A og nettselskapet Elvia AS om beregning av nettleie. I vedtaket slo RME fast at nettselskapet ikke hadde brutt avregningsforskriften § 7-5 første ledd fordi de hadde benyttet måleverdier i Elhub for avregning og fakturering av kundens fastledd i nettleien. RME kom også til at nettselskapet ikke hadde brutt forskrift om kontroll av nettvirksomhet §§ 14-2 eller 13-1 c fordi de hadde brukt stipulerte verdier for å fastsette kundens fastledd eller fordi de hadde lik nettleiemodell for kunder med profilavregnede og timemålte målepunkter. Energiklagenemnda stadfestet RMEs vedtak.

Energiklagenemndas medlemmer:

Nemndsmedlemmene Edna Grepperud, Tormod Anders Sletten og Morten Sundt.

1 Sakens bakgrunn

- (1) Reguleringsmyndigheten for energi («RME») fattet den 24. juni 2024 vedtak om at Elvia AS (heretter «Elvia» eller «nettselskapet») ikke hadde brutt forskrift om måling, avregning, fakturering av nettjenester og elektrisk energi, nettselskapets nøytralitet mv. (avregningsforskriften) § 7-5 første ledd fordi de hadde benyttet måleverdier i Elhub for avregning og fakturering av kundens fastledd i nettleien. RME kom også til at nettselskapet ikke hadde brutt forskrift 11. mars 1999 nr. 302 om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og tariffer (forskrift om kontroll av nettvirksomhet) § 14-2 fordi de hadde brukt stipulerte verdier for å fastsette kundens fastledd. Deretter konkluderte RME med at nettselskapet heller ikke hadde brutt forskrift om kontroll av nettvirksomhet § 13-1 c fordi de hadde lik nettleiemodell for kunder med profilavregnede og timemålte målepunkter.
- (2) På vegne av A brakte B saken inn som en uenighetssak ved klage til RME den 21. september 2023. Etter klagers syn hadde Elvia beregnet og fakturert for høyt fastledd.

Postadresse:

Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse:

Zander Kaaes gate 7
5015 Bergen

Telefon: +47 55 19 30 00 post@knse.no

Klager la ved faktura for oktober 2022 og utskrift fra Elhub fra oktober 2022. Klager korrigererte enkelte tall i klagen i e-post den 21. september 2023.

- (3) I brev datert 13. oktober 2023 krevde RME fullmakt fra A dersom B skulle representere henne i saken. Slik fullmakt ble oversendt den 15. oktober 2023.
- (4) Klager purret på svar den 3. november 2023.
- (5) RME ba Elvia om informasjon i saken den 8. november 2023 og Elvia svarte den 27. november 2023.
- (6) I e-post den 1. desember 2023 varslet klager at det ville sendes merknader innen to uker. Den 15. desember 2023 innga klager tilsvaer til Elvias merknader. I tillegg la klager ved kommentarer knyttet til korrespondanse med kunderådgiver i Elvia angående fakturaer med dato 7. november og 7. desember 2023. Det ble lagt ved faktura fra Elvia AS for november 2023 og avlesning fra Elhub datert 1. oktober 2023.
- (7) Den 26. desember 2023 og 31. januar 2024 sendte klager tilleggsopplysninger i saken. Det var vedlagt utskrift fra Elhub for oktober og november 2023.
- (8) RME sendte forsinkelsesmelding den 9. februar 2024.
- (9) Klager sendte ytterligere opplysninger i saken den 28. februar 2024. Vedlagt var faktura datert 13. desember 2022, 12. oktober 2022, 6. februar 2024, 8. juni 2023, 14. november 2022, 8. januar 2024 og 14. august 2023.
- (10) RME sendte varsel om vedtak den 25. april 2024.
- (11) Klager stilte spørsmål om status for saksbehandlingen den 25. april 2024 og RME svarte 26. april 2024 at det var sendt ut varsel om vedtak.
- (12) Klager sendte kommentarer til varsel om vedtak 17. mai 2024.
- (13) RME fattet følgende vedtak den 24. juni 2024:
 - «1. Elvia AS har ikke brutt forskrift om kraftomsetning og nettjenester § 7-5 første ledd fordi de har benyttet måleverdier i Elhub for avregning og fakturering av kundens fastledd i nettleien.*
 - 2. Elvia AS har ikke brutt forskrift om kontroll av nettvirksomhet § 14-2 ved å bruke stipulerte verdier for å fastsette kundens fastledd.*
 - 3. Elvia AS har ikke brutt forskrift om kontroll av nettvirksomhet § 13-1 c fordi de har lik nettleiemodell for kunder med profilavregnede og timemålte målepunkter.»*
- (14) Klager ba om utsatt klagefrist i e-post 24. juni 2024. I e-post 27. juni 2024 innvilget RME utsatt frist til 16. august 2024.
- (15) Klager påklaget vedtaket den 12. august 2024.
- (16) RME sendte orientering til Elvia om klagen den 14. august 2024.

- (17) RME vurderte klagen, men konkluderte med at den ikke ga grunnlag for å endre eller oppheve vedtaket, jf. lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker av 10. februar 1967 (forvaltningsloven) § 33. RME sendte klagen og sakens dokumenter til Energiklagenemnda den 8. oktober 2024.
- (18) Klager og klagemotpart fikk i brev datert 14. oktober 2024 informasjon om saksgangen for Energiklagenemnda samt informasjon om mulighet til å kommentere RMEs innstilling i saken eller gi andre merknader.
- (19) Klager sendte inn ytterligere merknader den 20. november 2024.
- (20) Energiklagenemnda avholdt nemndsmøte i saken den 14. mars 2025.

2 Reguleringsmyndigheten for energis vedtak

- (21) I vedtaket datert 24. juni 2024 redegjør RME innledningsvis for sakens bakgrunn og partenes anførsler.
- (22) Slik RME ser det, er det tre spørsmål i saken. For det første om Elvia benytter riktige måleverdier for å beregne fastleddet i nettleien. For det andre om Elvias nettleiemodell for å beregne kundens fastledd i nettleien er i strid med regelverket. For det tredje om Elvia kan avregne kunder med profilavregnede og timemålte målepunkter med samme nettleiemodell.
- (23) RME viser til at Elvia skal benytte målte og stipulerte måleverdier i Elhub for å avregne og fakturere nettleie, jf. avregningsforskriften § 7-5. Det pekes på at Elvia brukte måleverdiene som var tilgjengelig i Elhub da de avregnet kundens nettleie for oktober 2022. RME vurderer at Elvia ikke har brutt avregningsforskriften § 7-5 når disse tallene er lagt til grunn ved faktureringen. Deretter viser RME til at Elhub i etterkant har oppdatert kundens stipulerte verdier for oktober, og at dette påvirker hvilken time kunden anses å ha brukt mest strøm i løpet av et døgn (døgnmaks), og hvilke timer som dermed utgjør grunnlaget for kundens fastledd. Nettselskapet har imidlertid påpekt at en ny beregning av fastleddet ikke endrer kostnadstrinnet for kunden. RME har derfor ikke sett behov for å gå nærmere inn på dette forholdet.
- (24) RME vurderer så om Elvia kan bruke tre stipulerte døgnmakser for å beregne fastleddet for kunder med profilavregnet målepunkt. Elvia benytter en modell for beregning av fastleddet basert på målt effekt (døgnmaks). Døgnmaks er timen kunden har brukt mest strøm i løpet av et døgn. Kunden blir plassert i et tarifftrinn basert på gjennomsnittet av de tre høyeste døgnmaksene i løpet av en måned. Når kunden har et profilavregnet målepunkt registreres imidlertid ikke slike verdier per time.
- (25) RME viser til at nettselskapet ved utforming av tariffier for ordinære uttak i distribusjonsnett, skal utforme fastleddet slik at kunden dekker en rimelig andel av de faste kostnadene i nettet, jf. forskrift om kontroll av nettvirksomhet § 14-2. Det vises til at fastleddet skal differensieres på grunnlag av kundens etterspørsel etter effekt. Elvias nettleiemodell inneholder flere kostnadstrinn for fastleddet. Det er gjennomsnittet av kundens tre døgnmakser den aktuelle måneden som avgjør hvilket trinn kunden havner på. Elvia skal legge til grunn kundens stipulerte timeverdier i Elhub når de fastsetter kundens effektledd. RME vurderer at Elvias nettleiemodell differensierer fastleddet basert på kundens etterspørsel etter effekt, og den er ikke i strid med § 14-2. Dette betyr etter RMEs syn at Elvia kan bruke kundenes tre stipulerte døgnmakser for måneden for å

beregne fastleddet. Klager kan ifølge RME ikke kreve at Elvia skal bruke en annen metode for å beregne fastleddet til kunder med profilavregnet målepunkt. RMEs konklusjon gjelder for alle månedene som kunden mener at Elvia har beregnet feil fastledd i nettleien.

- (26) RME vurderer så om nettselskapet er pliktig til å benytte en egen nettleiemodell for profilavregnede kunder. RME understreker at nettselskapene selv fastsetter sine tariff, jf. forskrift 24. oktober 2019 nr. 1413 om nettregulering og energimarkedet (NEM) § 4-6 andre ledd. Tariffmodellen(e) som et nettselskap velger må likevel utformes i tråd med kravene i forskrift om kontroll av nettvirksomhet § 14-2 og tariffiseringsprinsippene i § 13-1. Elvia har én nettleiemodell for privatkunder. Nettleiemodellen gjelder for profilavregnede og timemålte målepunkter (AMS med kommunikasjonsmodul). RME vurderer at Elvias nettleiemodell oppfyller kravene til utforming etter forskrift om kontroll av nettvirksomhet § 14-2. Slik RME ser det er spørsmålet i denne saken om tariffene er utformet i tråd med tariffiseringsprinsippene etter forskrift om kontroll av nettvirksomhet § 13-1. Det følger av § 13-1 c) og e) at Elvia skal ha «ikke-diskriminerende og objektive punkttariffer», men at tariffene likevel kan differensieres etter objektive og kontrollerbare kriterier «basert på relevante nettforhold».
- (27) RME peker på at disse tariffiseringsprinsippene, sett i sammenheng, gir uttrykk for et utgangspunkt om at like kunder skal ha lik tariff, men at nettselskapet kan ha forskjellige tariff for ulike kunder. RME har tidligere uttalt at en nettleiemodell som gjør at kunder med likhet i uttaksprofil og brukstid får lik tariff, vil være i tråd med tariffiseringsprinsippene. RME viser til at kravet om tariffmessig likebehandling av like kunder kun betyr at kundenes tariff skal være utformet og fastsatt på samme måte, ikke at kundene skal betale det samme. Utgangspunktet er ifølge RME at nettkundene skal ha samme nettleiemodell, med mindre det er forskjeller mellom dem som gjør at nettselskapet mener at tariffene bør differensieres for å gi signaler om effektiv utnyttelse og utvikling av nettet. RME viser til at forskjellen mellom privatkunder med AMS med kommunikasjonsmodul og kunder som ikke har slik modul, omhandler hvordan nettselskapet henter inn måledataene som brukes til å fastsette tariffen til kunden. Det er ifølge RME rimelig å anta at det ikke er forskjeller av betydning mellom slike kunder knyttet til uttaksprofil og/eller brukstid. Vurdert utfra hvilken innvirkning disse kundenes uttak har på nettet, er det etter RMEs syn ingen forskjell mellom dem. Slik RME vurderer det, tilbyr Elvia kundene nettjenester til «ikke-diskriminerende og objektive punkttariffer». Etter RMEs syn bryter ikke Elvia forskriftskravet om å tilby en nettleiemodell som er objektiv og ikke diskriminerende for sine nettkunder.

3 Partenes anførsler

3.1 Klager har i det vesentlige anført:

- (28) I klagen 12. august 2024 bestrider klager alle punkt i vedtaket. Det vises til opprinnelig klage 17. mai 2024. Klager anfører at Elvia bryter regelverket ved fakturering av fastleddet for kunder med profilavregnede målere (ikke-fjernavleste målere). Klager krever at det benyttes en annen nettleiemodell for kunder med profilavregnede målepunkt enn for kunder med AMS med kommunikasjonsmodul. Etter klagers syn skal ikke timetopper benyttes for profilavregnede måleenheter. Klager mener også at nettselskapet ikke kan bruke stipulerte verdier for å beregne fastledd for kunder med profilavregnet måler, men at fastleddet skal beregnes etter faktisk forbruk.

- (29) Klager peker på at strømforbruket som klager rapporterer til Elhub den 1. i hver måned er det faktiske forbruket til klager. Det skal etter klagers syn ikke foretas noen stipulering for å gjette seg til timetopper som aldri stemmer med klagers effektuttak. Klager mener at Elhubs stipulering av timeverdier kun gjelder for nettselskapene som avregningsansvarlig, som statistikk for kraftuttak. Klager mener at disse ikke skal benyttes til faktureringsgrunnlag overfor strømkunder. Klager ønsker et adekvat svar på hvordan nettselskapet kan ha tillatelse fra NVE (RME) til å fastsette døgnmaks ved gjetning av effektuttaket fra et profilavregnet målepunkt. Månedsforbruket av strøm fra profilavregnet målepunkt skal ifølge klager deles på antall dager og timer. Da slipper forbrukeren å få en feilberegning av fastleddet.
- (30) Klager peker på at nettselskapet selv har bekreftet i sitt tilsvarende at de blander sammen timesmålere og profilavregnede måleenheter under samme tariff. Klager stiller spørsmål ved hvordan NVE (RME) kan påstå at dette er riktig og at Elvia ikke har brutt noen forskrift. Etter klagers syn faller dette på sin egen urimelighet når beregningsmåten av fastleddet for profilmålere aldri vil bli korrekt. Resultatet av å mikse dem inn under samme tariff er definitivt ikke akseptabelt, etter klagers syn. Klager mener det er feil å blande ulike kundegrupper under samme tariff for beregning av kjøp av strøm som er en vare på lik linje med varer på REMA 1000. Noen kjøper mer og noen kjøper mindre, men ingen må betale en gjennomsnittspris på REMA. Det gjelder to kundegrupper og disse kan aldri slås sammen.
- (31) Klager stiller spørsmål ved hvorfor kunder med profilavregnet målepunkt er avskåret fra å kreve en annen metode for å beregne fastleddet, når metoden som brukes gir et feil fastledd. Klager peker på at RME bekrefter at kunder med profilavregnet målepunkt ellers aldri vil få et korrekt avregnet fastledd i nettleien. Klager viser til forskrift om kontroll av nettvirksomhet § 17-6, som åpner for at nettselskapene kan fastsette tariffen for særskilte tjenester hos kunden. Etter klagers syn har nettselskapene en mulighet til å utarbeide og fastsette en tariff for manuelt avleste målepunkt.
- (32) Etter klagers syn må NVE (RME) ta til fornuft. Blir vedtaket stående er NVE (RME) ifølge klager delaktig i fakturasvindel overfor nettkunder med manuelt avleste måleenheter. Det pekes på at RME har bekreftet at det å beregne forbruk fra profilavregnede målere under samme tariff som timesmålte enheter aldri vil bli helt riktig. Klager stiller spørsmål ved om forbrukeren bare skal godta at det er slik. Klager mener dette er et lovbrudd og regnskapsmessig svindel. Det er ifølge klager i strid med god forretningsskikk når nettselskapet krever betaling for energiledd som ikke kan dokumenteres, men kun fastsettes etter gjetting og sammenligning med annen kundegruppe som har fjernavleste strømmålere i området.
- (33) Klager viser til at de alle fleste forskrifter er utarbeidet og gjeldende for fjernavleste måleenheter. Klager hevder at RME og nettselskapet deretter med stor iver prøver å tilpasse forskriften til å også gjelde manuelt avleste målepunkt uten å lykkes med å få det riktig, og dette må kunden lide for i form av for høyt fastledd. Ifølge klager er det uholdbart at en forskrift som fører til feilberegning av fastledd tillates brukt med påfølgende feilfakturerings av fastledd som kunden skal betale. Dersom avregningsforskriften § 7-5 legges til grunn i dette tilfellet fører det ifølge klager til skade i form av feilfakturerings av kundens fastledd.
- (34) Når det gjelder timeverdiene som er lagt til grunn i fakturaen for oktober 2022, viser klager til at timetoppene ikke stemmer med deres effektuttak i de angitte timene. Klager

mener slike feilkalkulerte gjetninger må avskaffes. Som nettkunde er ikke klager interessert i å betale overpris på varen de mottar i form av strøm, bare fordi naboene bruker mer og betaler mer. Klager påpeker for øvrig at det ikke ble foretatt noen oppdateringer av kundeverdiene i Elhub for oktober 2022 og at dette er gjetning fra RMEs side.

- (35) I klage 21. september 2023 har klager vist til at timesestimering hos Elhub ikke skal brukes ved fakturering for profilmålepunkt, men også at gjennomsnittet er beregnet feil dersom det i det hele tatt skulle vært timesmåling. Klager viser til at gjennomsnittet for tre estimerte døgnmaks i oktober 2022 skulle vært 4,159 kWt og kun ville utløst et fastledd for fakturering på 2-5 kW. Imidlertid har Elvia fakturert for oktober med fastleddsats 5-10 kW. Det opplyses i fakturaen at høyeste timeforbruk som er grunnlag for fastledd er snittet av time 24 den 12.10.22, time 10 den 23.10.22 og time 3 den 30.10.22: 5, 79 kWh/h.) Klager har lagt ved utskrift fra Elhub som viser følgende tall for de aktuelle tidspunktene:

Elhub oktober 2022		
Høyeste døgnmaks	Timeverdi	Snitt
12.10.22 time 24	4,462	
23.10.22 time 10	4,119	
30.10.22 time 3	3,897	4,159

3.2 Klagemotparten har i det vesentlige anført:

- (36) I informasjonsbrev den 27. november 2023 opplyser Elvia at de for profilavregnede målepunkt benytter kundenes periodiske avlesninger til fakturering av nettleien. Det vises til at profilavregnede målepunkt avregnes samme nettleietariff som timemålte målepunkt, og at nettselskapet er avhengig av å bruke timeverdier i faktureringen.
- (37) Det vises til at det i henhold til avregningsforskriftens bestemmelser er Elhub som beregner timeverdiene for de profilavregnede målepunktene, basert på nettselskapets innrapportering av periodiske avlesninger og beregnet forbruksprofil. Elhub sender deretter sine beregnede timeverdier til både nettselskap og strømselskap slik at dette gir grunnlag for avregningen av kunden. Det vises i denne forbindelse til avregningsforskriften §§ 3-5, 3-7 og 6-6, og Elvia mener at praksisen er i henhold til avregningsforskriftens bestemmelser.
- (38) Elvia viser til at regelverket pålegger alle nettselskap og strømleverandører en plikt til å benytte Elhubs beregnede timeverdier ved faktureringen. Uten timemåling som registrerer den faktiske bruken time for time, er det ifølge nettselskapet de beregnede timeverdiene fra Elhub som må legges til grunn. Elvia mener det ikke er riktig at de har benyttet feil time-estimering fra Elhub. Elvia opplyser at de på tidspunktet for avregning av den aktuelle måneden (oktober 2022) benyttet de timeverdiene som var sendt dem fra Elhub. Det opplyses at Elhub i ettertid har sendt dem ytterligere fire ulike versjoner med timeserier for aktuell periode på dette målepunktet. I alle versjonene er periodevolumet uendret, det er kun fordelingen av periodevolumet mellom timene som er endret. Elvia oppfatter at Elhub gjør denne omfordelingen av timeverdier av tekniske årsaker for balanseavregningsformål, og ikke for å skape nytt grunnlag for at nettselskapene skal korrigere tidligere avregning til kunden. Det pekes på at Elhubs «min side»-løsning

beklageligvis kun viser siste versjon av alle de ulike versjonene av timeserier. Elvia ser at dette kan fremstå som misvisende for kundene.

- (39) Dersom man tar utgangspunkt i den sist oversendte timeverdiserien fra Elhub for dette målepunktet datert 8. september 2023, viser denne andre beregnede timeverdier enn dem som Elvia har avregnet kunden etter. En kan ikke sammenligne verdiene på tidspunktene som er oppgitt som døgnmaks i fakturaen med verdiene som står på samme tidspunkt i den siste timeverdiversjonen fra Elhub. Døgnmaksene har i den siste timeverdiversjonen oppstått på andre tidspunkt. Samtidig viser Elvia til at gjennomsnittverdien av de tre høyeste døgnmaksene fortsatt er større enn 5 kW og ikke mindre enn 5kW, slik kunden legger til grunn. Elvia mener at klagers nettleie for oktober 2022 er avregnet etter et riktig fastleddtrinn og et riktig energivolum i henhold til gjeldende forskriftskrav.
- (40) Følgende oversikt er vedlagt merknadene fra Elvia:

Elhub timeserieversjon 8.9.2023		
Høyeste døgnmaks	Timeverdi	Snitt
12.10.22 time 24	4,755	
23.10.22 time 9	4,901	
30.10.22 time 7	5,986	5,214

- (41) Elvia har ikke uttalt seg etter at klagen ble oversendt til Energiklagenemnda.

4 Energiklagenemndas vurdering

- (42) Saken gjelder klage fra A, ved sin fullmektig B, på nettselskapet Elvias fakturering av nettleie. Klagen går ut på at nettselskapet har benyttet estimerte timeverdier fra Elhub ved fakturering av nettleie for et profilavregnet målepunkt. Etter klagers syn er det faktisk forbruk, basert på klagers innsendte månedlige avlesninger, som skal legges til grunn ved beregning av fastleddet i nettleien. Totalt forbruk skal etter klagers syn deles på antall timer og dager, og det skal ikke benyttes døgnmaks for kunder med profilavregnet målepunkt. Klager hevder også at nettselskapet har feilberegnet timeverdier i enkelte nettleiefakturaer.
- (43) Energiklagenemnda behandler klager over enkeltvedtak truffet av Reguleringsmyndigheten for energi med hjemmel i energiloven og naturgassloven jf. forskrift 24. oktober 2019 nr.1420 om Energiklagenemnda § 1. Nemnda tar ikke stilling til anførsler som gjelder lov 9. januar 2009 nr. 2 om kontroll med markedsføring og avtalevilkår mv. (markedsføringsloven) eller lov 19. november 2004 nr. 73 om bokføring (bokføringsloven).
- (44) Hovedspørsmålet som Energiklagenemnda skal ta stilling til er om nettselskapet kan legge til grunn et gjennomsnitt av tre stipulerte timeverdier fra Elhub ved fakturering av nettleie for profilavregnede målepunkt, og hvorvidt selskapet plikter å benytte ulike nettleiemodeller for kunder med AMS og kunder med profilavregnede målepunkt. Før nemnda kommer inn på disse problemstillingene, vil den vurdere klagers anførsler om at nettselskapet har gjort feil ved beregningen av nettleie for oktober 2022.

Verdier lagt til grunn i faktura for oktober 2022

- (45) Klager har lagt ved en faktura og en utskrift fra Elhub som viser forskjellige timeverdier for klagers forbruk på de samme datoene og klokkeslettene i oktober 2022. Timeverdiene som fremgår hos Elhub samsvarer altså ikke med verdiene som er oppgitt for klagers tre høyeste døgnmakser i fakturaen for denne perioden. Klager oppfatter dette som at nettselskapet har feilfakturert kunden. Nettselskapet har imidlertid vist til at det har skjedd oppdateringer av verdiene i Elhub i etterkant av faktureringen. Etter oppdateringen i Elhub er fremdeles periodevolumet det samme, men fordelingen mellom timene er endret. På klagers faktura ble det oppgitt konkrete datoer og tidspunkt for de tre timene som ble estimert å være klagers høyeste «døgnmakser» i løpet av en måned. I Elhub er imidlertid disse døgnmaksene nå lagt til andre datoer og tidspunkt enn de som fremgår av klagers faktura. Det er altså en oppdatering fra Elhub som er årsaken til at verdiene som står i fakturaen og i Elhub ikke samsvarer, selv om disse gjelder samme dato og klokkeslett. På bakgrunn av nettselskapets forklaring har ikke RME valgt å gå nærmere inn på det manglende samsvaret mellom kundens utskrift fra Elhub og fakturaen fra nettselskapet. Det vises i denne forbindelse til at gjennomsnittet av døgnmaksverdiene i begge tilfeller var over 5 kWh og dermed ville klager uansett havne i samme kapasitetstrinn. Fastleddet ville dermed være det samme ved ny beregning. Av samme årsak går ikke Energiklagenemnda nærmere inn på dette spørsmålet.

Stipulering av timeverdier

- (46) Nemnda går så over til å vurdere hvorvidt et nettselskap kan legge til grunn stipulerte timeverdier fra Elhub ved beregning av fastleddet i nettleien for profilavregnede målepunkt.
- (47) Nemnda viser til Elhubs nettsider og Elhubstandard, som gir en detaljert oversikt over hvordan det estimeres og fastsettes måleverdier for profilavregnede målepunkt. Nemnda forstår det slik at man - vesentlig forenklet - kan si at stipuleringen av timeverdiene gjennomføres i to trinn hvor man først beregner det totale strømforbruket til alle de profilavleste kundene. Man tar dermed totalt forbruk og trekker fra alt forbruk som er timesmålt samt nettapet. Etter dette fordeles forbruket mellom de profilavleste kundene basert på estimert årsforbruk. Dette er igjen basert på en summering av forrige årets årsforbruk dersom dette foreligger, eventuelt antatt årsforbruk dersom det er tale om en ny kunde. Deretter justeres estimert årsforbruk ut ifra innsendte måleravlesninger.
- (48) Klager har anført at nettselskapet i stedet for å benytte slike estimerte timeverdier for profilavregnede målepunkter, må legge til grunn «faktiske forbruksverdier», altså kundens totale strømforbruk i måneden delt på antall timer.
- (49) Nemnda tar utgangspunkt i forskrift om kontroll av nettvirksomhet § 14-2 som omhandler utforming av tariffer for ordinære uttak i distribusjonsnettet. Nemnda gjør for ordens skyld oppmerksom på at forskriften endret navn til forskrift om tariffer og rapporteringsplikt for omsetningskonsesjonærer (forskrift for omsetningskonsesjonærer) med virkning fra 1. februar 2025. Nemnda vil i det følgende benytte forskriftens navn slik det lød på tidspunktet for klagen. Forskriftens § 14-2 tredje ledd lyder:

«Fastleddet skal utformes slik at kunden dekker en rimelig andel av de faste kostnadene i nettet. Fastleddet skal differensieres på grunnlag av kundens etterspørsel etter effekt. Ved bruk av effektledd trenger ikke fastleddet differensieres.»

- (50) En språklig forståelse av ordlyden «kundens etterspørsel etter effekt» kan peke på den enkelte kundes reelle lastpåvirkning på strømmettet, med utgangspunkt i kundens

historiske effektbruk eller de høyeste effekttoppene i fakturaperioden. Ordlyden åpner også for at man kan legge til grunn nettkapasiteten den enkelte kunde har tilgjengelig gjennom sikringsstørrelsen, altså teoretisk lastpåvirkning. Etter nemndas forståelse gir ordlyden anvisning på at kunden skal kunne påvirke sitt eget fastledd og at nettselskapet ikke kan ha samme fastledd for alle nettkundene uavhengig av deres behov for effekt.

- (51) Nemnda viser til at ny nettleiemodell trådte i kraft 1. juli 2022. Et formål med endringene var at ny struktur bedre skulle reflektere kostnadsstrukturen i strømmettet og i tillegg bidra til at brukerne skulle få tydeligere insentiver til effektiv bruk av nettkapasiteten, jf. RME høringsdokument nr. 01/2020 Endringer i nettleiestrukturen (heretter «høringsdokumentet») s. 11. I høringsdokumentet side 25 pekte RME på at mange nettselskaper på tidspunktet hadde en tariffstruktur som i hovedsak ga prissignaler om at forbruk av energi hadde betydning for utvikling av nettet. Det ble vist til at det var etterspørselen etter effekt som egentlig hadde størst betydning for utviklingen av nettkapasitet og det var derfor ønskelig at nettleien i stedet skulle beregnes ut fra kundenes behov for kapasitet.
- (52) I denne saken bruker nettselskapet målt effekt (døgnmaks) for å beregne fastleddet i nettleien. Dette innebærer at det er kundens høyeste effekttopp som bestemmer hvor mye av nettets faste kostnader hver kunde skal dekke. Kunden plasseres i et kostnadstrinn på bakgrunn av gjennomsnittet av de tre timene i måneden hvor strømforbruket er høyest. Dette skal gi et signal til kunden om å redusere effektbruken. Nemnda viser til tidligere avgjørelser i sak 2024/0753 og 2024/1027 hvor denne modellen er gjennomgått i større detalj.
- (53) Når kundenes målte timeverdier legges til grunn, gir dette kundene et prissignal slik at disse får insentiv til å redusere sin effektbruk. I et tilfelle hvor det er innvilget fritak fra AMS med kommunikasjonsmodul, blir det imidlertid ikke registrert timeverdier. Nemnda ser at det å benytte estimerte timeverdier ikke vil bidra i like stor grad til formålet om at kunden skal gis insentiv til å redusere effektbruken. Det samme hadde imidlertid vært tilfelle dersom nettselskapene utelukkende hadde lagt til grunn den månedlige avlesningen av forbruket til kunden med profilavregnet målepunkt og delt på antall dager og timer i perioden. Kunden hadde ikke på denne måten fått et signal om å redusere effektbruken, og en slik løsning ville ikke vært i tråd med formålene bak ny nettleiemodell. Dersom nettselskapene beregnet fastleddet til kunder med profilavregnede målepunkt ved å dele totalt forbruk jevnt over hele perioden, ville kostnadene i nettet også i større grad skyves over på kundene som får beregnet sitt fastledd etter målt effekt (døgnmaks). Dette ville ikke vært i tråd med kravet til at tariffene skal utformes slik at kundene betaler en rimelig andel av de faste kostnadene i nettet, jf. forskrift om kontroll av nettvirksomhet § 14-2.
- (54) Det er som vist kundenes effektbruk som har størst betydning for kostnadene i nettet, og som skal være utgangspunktet for fordelingen av disse kostnadene mellom kundene. I denne forbindelse er det et moment at nettselskapene som følge av kundens fritak fra AMS med kommunikasjonsmodul, ikke mottar de nødvendige data for å kunne beregne kundens faktiske forbruk av effekt per time. Når det ikke foreligger målte timeverdier fordi en kunde har et profilavregnet målepunkt, er det vanskelig å ta utgangspunkt i den faktiske effektbruken kunden har hatt per time. Det er ikke mulig i slike tilfeller å beregne eksakt effektbruk per time, men det må likevel søkes en praktisk løsning for å beregne kundens fastledd selv om det ikke eksisterer målte timeverdier. Etter nemndas syn stenger ikke ordlyden «kunden etterspørsel etter effekt» for at det kan legges til grunn stipulerte

timeverdier i slike tilfeller, så lenge verdiene på best mulig måte representerer kundens effektbruk, samtidig som kundene betaler en rimelig andel av de faste kostnadene i nettet, jf. forskrift om kontroll av nettvirksomhet § 14-2 tredje ledd første punktum. Etter nemndas oppfatning er det ikke i strid med bestemmelsen å benytte stipulerte verdier fra Elhub i slike tilfeller.

- (55) Klager har anført at måleverdiene i Elhub kun er for statistikkformål, og ikke avregningsformål. Nemnda viser i denne forbindelse til at det følger av avregningsforskriften § 7-5 første ledd at «[n]ettselskap (...) skal benytte målte og stipulerte måleverdier i Elhub ved avregning og fakturering av nettleie og kraftleveranse». Det foreligger dermed en klar hjemmel for å kunne bruke stipulerte måleverdier i Elhub ved avregning og fakturering, og disse verdiene er ikke utelukkende ment for statistikkformål. Denne anførselen kan ikke føre frem.
- (56) Slik nemnda ser det kan stipulerte timeverdier legges til grunn ved beregning av fastleddet for kunder med profilavregnede målepunkt når nettselskapet ellers bruker døgnmaks for å beregne privatkundernes fastledd. Etter nemndas oppfatning gjelder dette uavhengig av om måleravstand avleses av kunden og sendes inn månedlig da en slik avlesning kun vil vise samlet forbruk i perioden, såkalt periodevolum, og ikke timeverdier. Når det er innvilget fritak fra AMS-måler med kommunikasjonsmodul vil kunden i stedet få en måler uten sender. Konsekvensen blir at nettselskapet ikke mottar timeverdier. Når det ikke foreligger målte timeverdier som viser effekttoppene fordi kunden har fritak fra AMS med kommunikasjonsmodul, kan heller ikke nettselskapet legge til grunn målte timeverdier ved beregningen av fastleddet. Når en kunde har søkt om slikt fritak, må kunden dermed akseptere at ikke nettselskapet får registrert timeverdier som viser kundens eksakte forbruk per time. I disse tilfellene er det kunden selv som har bedt om å forskjellsbehandles fra øvrige kunder ved å ikke benytte måleren som nettselskapet ordinært tilbyr sine andre kunder. At det ikke kan beregnes eksakt effektforbruk per time er dermed ikke noe som skyldes nettselskapet. Nemnda kan ikke se at det gjennomgåtte regelverket stenger for at nettselskapet i slike tilfeller legger estimerte timeverdier fra Elhub til grunn for beregning av kundens fastledd.

Spørsmålet om bruk av samme nettleiemodell for ulike typer målepunkt

- (57) Nemnda går så over til å vurdere klagers anførsel om at nettselskapet må benytte ulike nettleiemodeller for kunder med profilavregnede målepunkt og de andre nettkundene.
- (58) Nemnda tar utgangspunkt i NEM § 4-6:

«Konsesjonærene skal sørge for markedsadgang for alle som etterspør netttjenester til ikke-diskriminerende og objektive punkttariffer og vilkår. Med punkttariffer forstås tariffer som er referert til kundens tilknytningspunkt til nettet, og som er uavhengig av avtaler om kjøp eller salg av kraft.

Konsesjonærene fastsetter tariffene. Dette omfatter alle priser og annen økonomisk godtgjørelse som konsesjonæren fastsetter for tilknytning til og bruk av elektriske nettanlegg. Tariffene skal utformes slik at de i størst mulig grad gir signaler om effektiv utnyttelse og effektiv utvikling av nettet. Tariffene kan differensieres etter objektive og kontrollerbare kriterier basert på relevante nettforhold.»

- (59) Energiklagenemnda viser til at det er nettselskapene som selv utformer tariffen, og de er ansvarlige for at tariffene er i tråd med de prinsipper og krav som fremgår av blant annet forskrift om kontroll av nettvirksomhet. Prinsippene for utforming av punkttariffer fremgår av forskrift om kontroll av nettvirksomhet § 13-1, som lød slik i oktober 2022:

«Alle nettselskapene er ansvarlige for at det utarbeides tariffen som er punktbaserte etter følgende prinsipper:

- a. tariffene skal refereres tilknytningspunktene.*
 - b. avtale med nettselskapet i tilknytningspunktet skal gi adgang til hele nettsystemet og kraftmarkedet.*
 - c. nettselskapet plikter å tilby alle som etterspør netjtjenester ikke-diskriminerende og objektive punkttariffer og vilkår.*
 - d. tariffene skal utformes slik at de i størst mulig grad gir signaler om effektiv utnyttelse og effektiv utvikling av nettet.*
 - e. tariffene kan differensieres etter objektive og kontrollerbare kriterier basert på relevante nettforhold.*
 - f. tariffene skal fastsettes uavhengig av avtaler om kraftkjøp/kraftsalg.*
 - g. tariffene skal gi nettselskapet inntekter til dekning av kostnader innenfor tildelt inntektsramme, kostnader i overliggende nett, innbetalt eiendomsskatt og lovpålagt innbetaling til energifond.*
 - h. målte og stipulerte timeverdier i Elhub skal benyttes til avregning av tariffen.*
 - i. den enkelte boenhet eller fritidsbolig skal måles og avregnes hver for seg.*
 - j. tariffene skal utformes slik at de reflekterer kostnadsstrukturen i nettet»*
- (60) Bestemmelsen, med unntak av bokstav h, er likelydende i dag. Fra 1. oktober 2023 lød bokstav h: «måleverdier i Elhub skal benyttes til avregning av tariffen.» Fra 22. januar 2024 lyder den: «målte og stipulerte timeverdier i Elhub skal benyttes til avregning av tariffen. Der timeverdier for uttak ikke er tilgjengelig skal nettselskapet stipulere timeverdier».
- (61) Forskrift om kontroll av nettvirksomhet stiller krav til at tariffene skal utformes slik at de reflekterer kostnadsstrukturen i nettet, jf. § 13-1 bokstav j. Videre skal tariffene utformes slik at de i størst mulig grad gir signaler om effektiv utnyttelse og effektiv utvikling av nettet jf. forskrift om kontroll av nettvirksomhet § 13-1 bokstav d. Dette betyr at tariffene skal utarbeides etter en grunnstruktur hvor variable kostnader i størst mulig grad skal hentes inn gjennom variable tariffledd og at faste kostnader i størst mulig grad hentes inn gjennom andre tariffledd. Av § 13-1 bokstav e fremgår det at «tariffene kan differensieres etter objektive og kontrollerbare kriterier basert på relevante nettforhold». Bestemmelsen gir nettselskapene en skjønnsmessig adgang til å utforme tariffen basert på etterprøvbare kriterier. Disse kriteriene må være objektive og basert på relevante nettforhold, samt ikke-diskriminerende, jf. bokstav c. Utgangspunktet er at like kunder skal ha like tariffen.

- (62) Forskrift om kontroll av nettvirksomhet § 13-1 bokstav e inneholder et «kan»-vilkår. Ordlyden tilsier at det er opp til nettselskapet å bestemme om det skal foretas differensiering av tariffen. Når slik differensiering først gjennomføres, er det imidlertid et krav at det skjer etter objektive og kontrollerbare kriterier, basert på relevante nettforhold.
- (63) Det er opplyst at Elvia bruker samme nettleiemodell for privatkundene, uavhengig av hvilken måler de har. Selv om det skulle være slik at klagers forbruk skiller seg fra andre privatkunder i samme nettområde, er det ikke nødvendigvis slik at dette gjelder alle kunder med profilavregnet målepunkt. Forskjellen mellom kunder med AMS og profilavregnet målepunkt gjelder i hovedsak andre forhold knyttet til innhenting av måldata. Det er heller ikke slik at det foreligger noe krav til at det skal foreligge eksakt samme kostnadsgrunnlag for alle kunder som får beregnet tariff på samme måte eller som har lik tariff. Nemnda kan ikke se at nettselskapet ved å benytte lik nettleiemodell for alle privatkundene, har brutt noen av kravene til at tariffene skal være objektive og ikke-diskriminerende eller at differensiering skal være basert på relevante forhold i nettet.
- (64) Etter nemndas syn er ikke nettselskapet pliktig til å benytte ulike nettleiemodeller for kunder med profilavregnede målepunkt enn for andre privatkunder.

5 Vedtak

- (65) Energiklagenemnda fatter etter dette følgende vedtak:

1. **Klagen tas ikke til følge.**
2. **Reguleringsmyndigheten for energis vedtak nr. 202314605-19 av 24. juni 2024 stadfestes.**

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. forvaltningsloven § 28 tredje ledd.

Vedtaket er enstemmig.

Trondheim, 14. mars 2025

Edna Grepperud
Nemndsmedlem

Tormod Anders Sletten
Nemndsmedlem

Morten Sundt
Nemndsmedlem

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur